

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Szegedi Ítéltábla dr. Jobbágy Lajos ügyvéd (6000 Kecskemét, Csányi J. u. 1-3. II/205.) által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos I. r., **II.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos II. r., **III.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos III. r., **IV.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos IV. r. és **V.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos V. r. felpereseknek - dr. Endrényi Tibor ügyvéd (6000 Kecskemét, Klapka u. 12.) által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. január 24. napján kelt 16.P.20.774/2006/17. számú ítélete ellen az alperes 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja** és a felperesek keresetét elutasítja.

Az alperes perköltségfizetésre kötelezését mellőzi és kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek 15 nap alatt egyetemlegesen 150.000.- (Egyszázötvenezer) Ft első- és másodfokú eljárási költséget.

Az ítéletnek a pártfogó ügyvédi díjra vonatkozó rendelkezését mellőzi.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az államnak az adóhivatal felhívására 316.100.- (Háromszáztizenhatezer-egyszáz) Ft elsőfokú és ugyanilyen összegű fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS :

Néhai **/örökhagyó neve/** az 1993. október 15-én kelt írásbeli magánvégrendelettel a **xxxx.** hrsz. alatt felvett **/cím1/** alatti családi házas ingatlana, valamint halálakor meglévő összes ingósága örökösévé tette nevelt fiát, **/személy neve 1/**. A végrendeleten tanúként **/tanú 1/** és **/tanú 2/** aláírása szerepel.

Örökhagyó 2005. október 25-én elhalálozott. A hagyaték megnyíltát követően elhunyt **örökhagyó nevelt fia** is végrendelet hátrahagyása nélkül. Törvényes örököse a testvére, e per alperese. A felperesek, valamint a perben nem álló **/személy neve 2/** a néhai **örökhagyó** testvérének a gyermekei, akik végrendelet hiányában a néhai törvényes örökösei.

Az **örökhagyó neve** hagyatékát képezi a **yyyy/2** hrsz-ú, 736 négyzetméter területű lakóház, udvar, gazdasági épület megjelölésű ingatlan 3.800.000.-Ft, illetve a **yyyy/5.** hrsz-ú, 730 négyzetméter alapterületű lakás, udvar, gazdasági épület megjelölésű ingatlan 1/2 tulajdoni illetősége 1.000.000.-Ft értékben, valamint a ...-i F. Takarékszövetkezetnél vezetett ... számú fenntartásos betétkönyv és a ... számú kamatozó takarékbetétkönyv, továbbá az örökhagyó 2005. október havi ki nem fizetett nyugdíja 47.548.-Ft összegben.

A közjegyző azKjő.60/2006/3. számú hagyatékátadó végzésével az örökhagyó hagyatékát az alperesnek adta át ideiglenes hatállyal, mert a felperesek a végrendelet érvényességét vitatták.

A felperesek keresetükben az 1993. október 15-én kelt írásbeli magánvégrendelet érvénytelenségének megállapítását kérték. Hivatkoztak a végrendelet alaki okból történő érvénytelenségére azzal az indokkal, hogy azt nem a tanúként feltüntetett személyek írták alá, illetőleg az örökhagyó nem együttes jelenlétükben látta el kézjegyével. Álláspontjuk szerint tartalmilag is aggályos a végintézkedés, mert az abban megjelölt ingatlan nem képezte az örökhagyó hagyatékát a hagyaték megnyíltakor.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította a végrendelet érvénytelenségét, az örökhagyó hagyatékát képező ingatlan és ingó vagyontárgyakat a felperesek tulajdonába adta egymás között egyenlő arányban. A perben meghallgatott **/tanú 2/** tanúvallomása alapján megállapította, hogy a végrendelet a Ptk.629. § (1) bekezdés b/ pontjában írt alaki kellékeknek nem felel meg, azaz a két végrendeleti tanú nem volt együttesen jelen annak örökhagyó általi aláírásakor, illetve aláírásának elismerésekor.

- 3 -

Pf.II.20.232/2007/6. szám

/tanú 1/ végrendeleti tanú a perben idős korára és megromlott egészségi állapotára tekintettel nem volt kihallgatható, így a döntése alapjául szolgáló tényállást kizárólag a fent említett **/tanú 2/** tanú vallomására alapozta. Tekintve, hogy a végrendelet érvénytelensége

ezen okból megállapítható, közömbös, hogy a végrendeletet az azon szereplő tanúk írták-e alá.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását és a felperesek keresetének elutasítását kérték. Álláspontja szerint **/tanú 2/** tanú vallomása nem fogadható el a keresetet kétséget kizáróan alátámasztó bizonyítékként. Ennek kapcsán hivatkozott arra, hogy az 1929-ben született, jelenleg 77 éves tanú a 14 évvel korábban készült végrendelet elkészítésének a körülményeire, illetve arra a tényre, hogy **/tanú 1/** jelenlétében végrendeletet nem írt alá, idős korára tekintettel valószínűtlen, hogy visszaemlékezzék. Ugyanakkor életszerű, hogy a két tanú aláírása együttesen történt, hiszen lakóhelyük különböző, ellenkező esetben az örökhagyó számára egyszerűbb lett volna másik helyben lakó tanúval aláíratni a végrendeletet. Hivatkozott arra is, hogy a tanú emlékezetét és előadását befolyásolhatta az a körülmény, hogy ez ügyben az I. r. felperes őt a lakásán felkereste és erről beszélgettek.

A fellebbezés az alábbiak szerint **alapos**.

A Ptk.598. §-a szerint az ember halálával hagyatéka, mint egész száll az örökre (öröklés).

Örökölni törvény vagy végintézkedés alapján lehet.

Amennyiben az örökhagyó után végintézkedés maradt, az öröklés rendjét ez határozza meg, végintézkedés hiányában az öröklés rendjére a törvény az irányadó (Ptk. 599. § (1)-(2) bekezdés).

A Ptk. 629. § (1) bekezdés b/ pontja értelmében az írásbeli magánvégrendelet érvényes, ha annak végrendeleti minősége, keltének helye és ideje magából az okiratból kitűnik, továbbá, ha a végrendeletet azt két tanú együttes jelenlétében aláírja, vagy ha azt már aláírta, az aláírást két tanú előtt a magáénak ismeri el és a végrendeletet mindkét esetben a tanúk is - e minőségük feltüntetésével - aláírják.

Az elsőfokú bíróság ítéletével - a felperesek keresetének helytadva - a fenti alakiság hiányában állapította meg a perbeli végrendelet érvénytelenségét.

A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. Ennek folytán alakilag aggálytalannak tűnő végrendelet esetében annak bizonyítása, hogy a végrendelet aláírására a Ptk. 629. § (1) bekezdés b/ pontjában írt szabály megsértésével került sor, a végrendelet megtámadására a Ptk. 653. §-a szerint jogosult személyeket, jelen perben a felpereseket terhelte.

A fellebbezési eljárás során a felperes már nem tette vitássá, hogy a végrendeletet az azon szereplő tanúk írták alá. A vita tárgyát már csak az képezte - az elsőfokú bíróság ítéletére is figyelemmel -, hogy az örökhagyó a végrendeletet a két tanú együttes jelenlétében írta-e alá, és a tanúk is ezen alkalommal látták el kézjegyükkel a végrendeletet.

A peres felek egyike sem vitatta, hogy **/tanú 1/** végrendeleti tanú meghallgatása a perben egészségi állapotára tekintettel nem lehetséges. Így kizárólag **/tanú 2/** tanú vallomása áll rendelkezésre a jogvita érdemi eldöntésének alapját képező bizonyítékként.

Az ítéltábla álláspontja szerint - az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben - **/tanú 2/** tanú vallomása nem elegendő annak meggyőző bizonyítására, hogy a végrendelet aláírására a jogszabályban írt alakiságok megsértésével került sor.

Amikor az alperesek e tanút a per megindítása előtt felkeresték az ügygel kapcsolatosan, nevezett olyan írásbeli nyilatkozatot tett, amely szerint a végrendeletet nem írta alá.

A perben történő meghallgatásakor a 2006. szeptember 6-i tárgyaláson ezt az állítását már nem tartotta fenn, ekkor már úgy nyilatkozott, hogy a névaláírás nagyon hasonlít a sajátjára, csupán a lakcím írása tekintetében vannak kételyei. (Ez utóbbinak nincs jelentősége.) Az alperes írásszakértői véleményt csatolt, amelynek megállapítása szerint a végrendeleti tanúk aláírásai valószínűsíthetően a névtulajdonosoktól származnak. A tanú vallomásában mutatkozó ellentmondások miatt - a tanú először tett vallomását befolyásolhatta az a körülmény, hogy az említettek szerint az alperesekkel beszélt - az ítéltábla azt önmagában nem találta alkalmasnak arra, hogy az megcáfolja a végrendeleti okiratnak az aláírására vonatkozó megállapításait.

Ennek az ellenkezőjére lehet következtetni **/személy neve 3/**, az okirat készítőjének a vallomásából. A tanúnak az örökhagyó elmondta, hogy a végrendeletet tanúként egyik szomszédjával (**/tanú 1/**) és annak az éppen ott tartózkodó budapesti rokonával kívánja aláírtni. Ha tehát az említett tanúk a végrendeletet aláírták - márpedig ez megtörtént -, arra nyilvánvalóan **/tanú 1/** lakásán került sor, mégpedig olyan alkalommal, amikor a budapesti lakos **/tanú 2/** is ott tartózkodott, ugyanis vele az örökhagyó másutt nem találkozott és így a végrendeletet sem írathatta alá. **/tanú 2/** azt vallotta; az örökhagyót azáltal ismerte meg, hogy esetenként az utcán találkoztak. Ilyen fontos okirat aláírására pedig minden bizonnyal nem ilyen alkalommal került sor. **/tanú 1/** lakásán pedig az aláírás csak úgy történhetett meg, hogy az okiratot oda az örökhagyó elvitte, s mivel ő is ott volt, a végrendeletet ő is és a tanúk is ellátták egymás jelenlétében a kézjegyükkel, ahogyan ezt az okirat tartalmazza.

Pf.II.20.232/2007/6. szám

Mindezen bizonyítékok Pp. 206. §-a szerinti mérlegelése alapján az ítéltábla nem találta bizonyítotttnak azt, hogy a perbeli végrendelet az elsőfokú bíróság által megállapított alakiság megsértésével készült, ezért azt érvényesnek kell tekinteni.

A végrendelet szerint az örökhagyó tulajdonát képezi a ... tul. Lapon **xxxx** hrsz. alatt felvett **/cím 1/** alatti családi házas ingatlan. Ezzel szemben a tulajdoni lap szerint az örökhagyó

tulajdonában állt a ...i **yyyy/5.** hrsz. alatt felvett **/címe 2/**. és az **yyyy/2.** hrsz. alatt felvett **/cím 3/** számú ingatlan.

Az ítéltábla álláspontja szerint a végrendeletben és tulajdoni lapon lévő eltérés az ingatlanok megjelölését illetően nem bír jelentőséggel az ügyben, mert a peradatok szerint a néhainak csak az az ingatlana volt a tulajdonában a Vörösmarty utcában, amelyre a végrendelet is vonatkozik és amely a természetben megfelel a tulajdoni lapon feltüntetett ingatlanoknak, s az örökhagyó szándéka ennek az ingatlannak a nevelt gyermeke részére történő juttatására irányult (favor testamenti elve). A végrendeletben szereplő ingatlan tehát azonosítható.

A kifejtettek alapján a felperesek keresete alaptalannak bizonyult, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperesek keresetét elutasította.

A felperesek pervesztessége folytán mellőzte az alperes elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felpereseket kötelezte az alperes jogi képviselőjével felmerült 32/2003. (III. 22.) IM. rendelet alapján megállapított első- és másodfokú perköltségének megfizetésére, figyelemmel a 7/2002. (III. 30.) IM. számú rendelet 5. § (3) bekezdésében írtakra. A felperesek kötelesek a személyes illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt kereseti, illetve az alperes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az Itv. 64. §-a alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

S z e g e d, 2007. október 31.

Dr. Sággy László sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró